

Odsherred Kommune
Nyvej 22
4573 Højby

19. januar 2026

Afgørelse om naturpleje i Klint Kalkbrud

Odsherred Kommune træffer hermed afgørelse om, at der i henhold til § 1 i bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn kan iværksættes pleje som anvist nedenfor.

Odsherred Kommune har planer om at igangsætte et projekt med kontrolleret afbrænding i Klint Kalkbrud matr.nr. 4z og del af 4b Klint By, Højby (se bilag 1).

Projektet har til formål at fjerne det førnedække, der præger store dele af området og give plads og lys til den lavtvoksende urterige vegetation.

Klint Kalkbrud har store naturværdier og der er registreret mange indikatorarter for artsrig lysåben overdrevsnatur som: Hjertegræs, Smalbladet Klokke, Lav Tidsel, Blodrød Storkenæb, Enghavre, Glat Rottehale, Due-Skabiose og Djævelsbid. Klint Kalkbrud er præget af partier med førnedække af især Draphavre, men har også flader hvor vegetationen fremstår lav. Der er varierende slid på vegetationen forårsaget af besøgende. Arealet har ingen pleje ud over, at der de seneste to år er blevet ryddet opvækst af Fyr og Havtorn. Klint Kalkbrud huser alle 5 danske arter af krybdyr med store bestande af markfirben, stålorm, snog og hugorm, mens skovfirben er mere fåtallig.

Afbrændingen skal foretages af en ekstern virksomhed med omfangsrig erfaring inden for kontrolleret afbrænding som et virksomt naturplejetiltag. Brand er en naturlig del af økosystemer og ved at foretage kontrollerede afbrændinger, kan man efterligne den naturlige proces og skåne sårbare arealer for maskinel pleje.

Klint Kalkbrud er omfattet af "Fredning af arealer ved Klintebjerg" af 12/12-2019 med reg.nr. 08185.00.

Kommunen finder, at naturplejeprojektet i Klint Kalkbrud er i overensstemmelse med fredningens bestemmelser og navnlig fredningens formål. Fredningens formål og de relevante bestemmelser er

indsat nedenfor:

§ 1 Fredningens formål

- At bevare og forbedre de landskabelige værdier i området, herunder at sikre at landskabet fremtræder som et åbent kystlandskab med lav bevoksning, solitære træer samt mindre kratbevoksninger og spredte trægrupper, der vedvarende sikrer udsyn til havet,
- At bevare og fremme den biologiske mangfoldighed i området, herunder give mulighed for en målrettet pleje af områdets forskelligartede naturtyper med henblik på at fremme karakteristiske, sårbare og sjældne arter,
- At sikre og forbedre offentlighedens adgangsmuligheder til naturen og værdifulde udsigter i fredningsområdet,
- At bevare områdets særprægede geologi og give mulighed for formidling heraf.

§ 2 Bevaring af området

Fredningsområdet skal bevares i sin nuværende tilstand, medmindre en tilstandsændring er påbudt eller tilladt i de følgende bestemmelser eller tillades ved dispensation fra fredningsnævnet efter § 11. Fredningsnævnets godkendelse erstatter ikke nødvendige tilladelser eller dispensationer, som skal indhentes ved andre myndigheder.

§ 10 Mål for natur- og landskabspleje

Plejen tilrettelægges, så den opfylder fredningens formål.

Pleje i delområde A skal sikre en lav vegetation uden for 10-meterzonen med mulighed for enkelte solitære træer og buske, jf. § 5. Opvækst herudover skal fjernes, selvsået såvel som plantet, uanset alder.

Pleje af overdrev, enge, heder og moser skal bevare og fremme plantesamfund med arter, der er karakteristiske for naturtyperne samt i videst muligt omfang fremme et rigt og varieret dyreliv. Plejen skal i særlig grad tage sigte på bevaring af sårbare og sjældne arter af planter og insekter.

Af hensyn til den biologiske mangfoldighed bevares gamle krat bestående af hjemmehørende arter i mindre udstrækning på overdrev og mose – det samlede terrændække må ikke overstige 5 %.

Solitære træer og mindre grupper af træer og buske af hjemmehørende arter kan bevares, men ryddes eller tyndes hvis de danner sluttede bevoksninger med skovkarakter. Eksotiske arter som eksempelvis østrigsk fyr, bjergfyr og rødgran fjernes gradvist.

Landskabet skal fremstå åbent. Udsigter, som er angivet på kortbilag 1 og beskrevet i bilag 4 til fredningsforslaget, etableres i første plejeperiode. Udsigterne holdes til enhver tid fri for slørende bevoksning.

Den udsigtskile, der på fredningskortet er angivet på matr.nr. 6cn Klint By, Højby, skal have en bredde, som giver en landskabelig sammenhæng mellem arealerne nord og syd herfor. Der kan være solitære træer i kilen i et omfang som ikke slører udsigten/indsigten.

Arter, der er angivet på Naturstyrelsens Sortliste som invasive, bekæmpes over alt inden for fredningsområdet. Såfremt lodsejer ikke foretager nødvendig bekæmpelse, gennemfører plejemyndigheden så vidt muligt den fornødne bekæmpelse.

Stierne på kystskrænten samt i mosen ved Klint Sø ryddes og gøres tilgængelig i første plejeperiode.

Afgørelse

Kommunen træffer afgørelse om, at plejen i henhold til § 1 i bekendtgørelse nr. 924 af 27. juni 2016 om pleje af fredede arealer og tilsyn kan iværksættes.

Afgørelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. En rettidig klage har opsættende virkning, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Klage

Det følger af bekendtgørelsen, at afgørelsen kan påklages inden for 4 uger fra modtagelsen af denne afgørelse.

Klagevejledningen kan ses i bilag 2.

Natura 2000 og bilag IV-arter

Projektområdet indgår ikke i et internationalt beskyttelsesområde. Det nærmeste natura-2000 område nr. 154 Sejerø Bugt, Saltbæk Vig, Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke ligger i en afstand af mere end 5 km. Natura 2000 området består af habitatområderne nr. 135 Sejerø Bugt og Saltbæk Vig og nr. 244 Bjergene, Diesbjerg og Bollinge Bakke og fuglebeskyttelsesområderne nr. 94 Sejerø Bugt og Nekselø og nr. 99 Saltbæk Vig som er beliggende i Holbæk Kommune.

Nærmeste del af habitatområde 135, Ramsarområde 18 og fuglebeskyttelsesområde 94 er beliggende 5 km fra projektområdet. De tre udpegninger er næsten helt sammenfaldende.

Udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 135		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klithede* (2140)
	Klitlavning (2190)	Enebærklit* (2250)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Vandløb (3260)
	Tør hede (4030)	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Tidvis våd eng (6410)	Hængesæk (7140)
	Tørvelavning (7150)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Enkelt månerude (1419)	Mygblomst (1903)
	Kildevældsvindelsnegl (1013)	Skæv vindelsnegl (1014)
	Sumpvindelsnegl (1016)	Stavsild (1103)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Odder (1355)	

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 94		
Fugle:	Gråstrubet lappedykker (T)	Bjergand (T)
	Edderfugl (T)	Sortand (T)
	Fløjlsand (T)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Klyde (TY)
	Dværgterne (Y)	Splitterne (Y)
	Havterne (Y)	Rødrygget tornskade (Y)

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Projektområdet er beliggende 5 km fra habitatnaturtypen grå/grøn klit. På grund af afstanden og projektets begrænsede karakter vurderer Odsherred Kommune, at det kan udelukkes, at der kan ske en påvirkning af habitatnaturtypen eller andre mere fjerntliggende områder med kortlagte forekomster af habitatnatur.

Der er ikke kortlagt levesteder for arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet nær projektområdet, og Odsherred Kommune vurderer, at påvirkning af arter på udpegningsgrundlaget eller af disses levesteder kan udelukkes.

Ingen af arterne har på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag har yngleområder eller rasteområder nær projektområdet, og påvirkning af udpegningsgrundlaget kan således udelukkes.

Vurdering af bilag IV arter

I Odsherred Kommune findes følgende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV:

Ni arter af flagermus (brun langøre, brunflagermus, dværgflagermus, frynseflagermus, pipistrelflagermus, skimmelflagermus, sydflagermus, trolldflagermus og vandflagermus), odder, markfirben, tre paddearter (spidssnudet frø, stor vandsalamander og løvfrø (den sidste indført i nyere tid)), grøn mosaikguldsmed, natlyssværmer og Mygblomst.

Kommunen vurderer, at det umiddelbart kan udelukkes, at projektområdet kan være levested for Mygblomst, grøn mosaikguldsmed, løvfrø og odder, da disse arter kun er fundet meget langt fra matriklen eller stiller meget specifikke krav til levestedet, som ikke er opfyldt her.

Natlyssværmer er en art, der er indvandret til Danmark fra syd, første fund i landet er fra 2005. Efter de første fund på Lolland-Falster har den nu bredt sig, så den findes udbredt også på Sjælland og Fyn. Det første fund i Odsherred Kommune blev gjort i 2022 på Vej 6 i Jyderup Lyng cirka 12,5 km syd for projektområdet, det drejede sig om en voksen, der blev fundet ved lyslokning efter natsommerfugle. I 2024 blev der fundet larver i Asnæs og Højby. Arten er fortsat under udbredelse og forventes at tiltage i hyppighed i de kommende år. Den yngler oftest på varme, tørre steder, men kan også leve på mere fugtige lokaliteter. Det kan ikke udelukkes, at den har yngleforekomster i eller nær projektområdet, men kommune vurderer, at projektet ikke vil kunne forringe området som levested for arten.

Flagermus yngler og raster i gamle træer med hulheder eller i bygninger, hvor der er adgangshuller. Nogle arter bruger kun bygninger, nogle kun træer og nogle kan benytte begge dele. Mange arter overvintrer i bygninger, miner eller brønde, hvor der er frostfrit om vinteren fx i udhuse, hvor der er en varmekilde fx et gammelt fyr eller bygninger, som er sammenbygget med beboelse. Her kan de gemme sig i isoleringen og derved være næsten umulige at se, når de er i dvale. Da der i forbindelse med projektet ikke fældes gamle træer med hulheder eller nedrives bygninger, som er egnede som yngle- eller rasteområde for flagermus, vurderer kommunen, at det kan udelukkes, at projektet vil påvirke flagermus negativt.

Spidssnudet frø og stor vandsalamander findes i alle dele af kommunen på egnede lokaliteter. De to paddearter yngler begge i søer og vandhuller, og vandkvaliteten er af stor betydning for udviklingen af ynglen. Uden for yngletiden har padderne rasteområde på land omkring vandhullerne, spidssnudet frø kan også overvinde i strømmende vand.

Det kan ikke udelukkes, at spidssnudet frø og stor vandsalamander ville kunne anvende projektområdet som en del af et rasteområde. Alle kendte ynglesteder er dog over 2 km væk, hvilket er væsentligt længere end arternes normale vandringsafstand mellem yngleområder og rasteområder. Der er dog flere potentielle yngleområder noget nærmere kalkbruddet. Hovedparten

af spidssnudet frø vil sprede sig mellem 100 og 700 meter fra ynglehullerne, nogle kan dog flytte sig op til 1-2 km især, hvis de ikke støder på et velegnet sommerhabitat. Stor vandsalamander bruger fortrinsvis arealer inden for ca. 250 meter fra yngledammen, men kan bevæge sig betydeligt længere væk.

Stor vandsalamander overvintrer fortrinsvist under frostfri forhold på land for eksempel i dødt ved og egnede sprækker og hulheder i jorden, diger eller andre brugbare strukturer. Arten kan dog også overvintrere i vandhullet. Spidssnudet frø kan overvintrere både på land og i vand. Kun få af frøerne overvintrer i vandhullet, og langt de fleste overvintrer på land. Det er almindeligt, at de graver sig ned i jorden eller i eksisterende hulrum, hvor de ligger i fx 20-40 cm dybde. Plejen foretages inden for arternes overvintringsperiode. Afbrændingen afstedkommer ingen temperaturændring i 10 cm dybde, og overfladen bliver ikke mere end 75°C, hvilket svarer til en normal sommerdag¹. Afbrændingen vil derfor ikke medføre en negativ påvirkning af de to arter.

Markfirben findes i alle dele af kommunen på egnede lokaliteter som fx overdrev og kystskrænter. Markfirben lever på lysåbne arealer med lav vegetation, men har også behov for områder med højere vegetation til skjul. De yngler i løs jord/sand på de lysåbne arealer.

Markfirben er vidt udbredt i Klint Kalkbrud og bruger stedet som yngleområde. Markfirbenet benytter forskellige former for huller i jorden til overvintring. Hullerne kan fx være musehuller, huller som markfirbenet selv har gravet eller hulrum under sten og trærodde. Hulrummet ligger 0,3-0,5 m under jordoverfladen, og afbrændingen påvirker derfor ikke overvintrende individer. Plejen vil være til fordel for markfirben, der ikke kan bruge arealer med kraftig førneophobning som levesteder.

Samlet konklusion

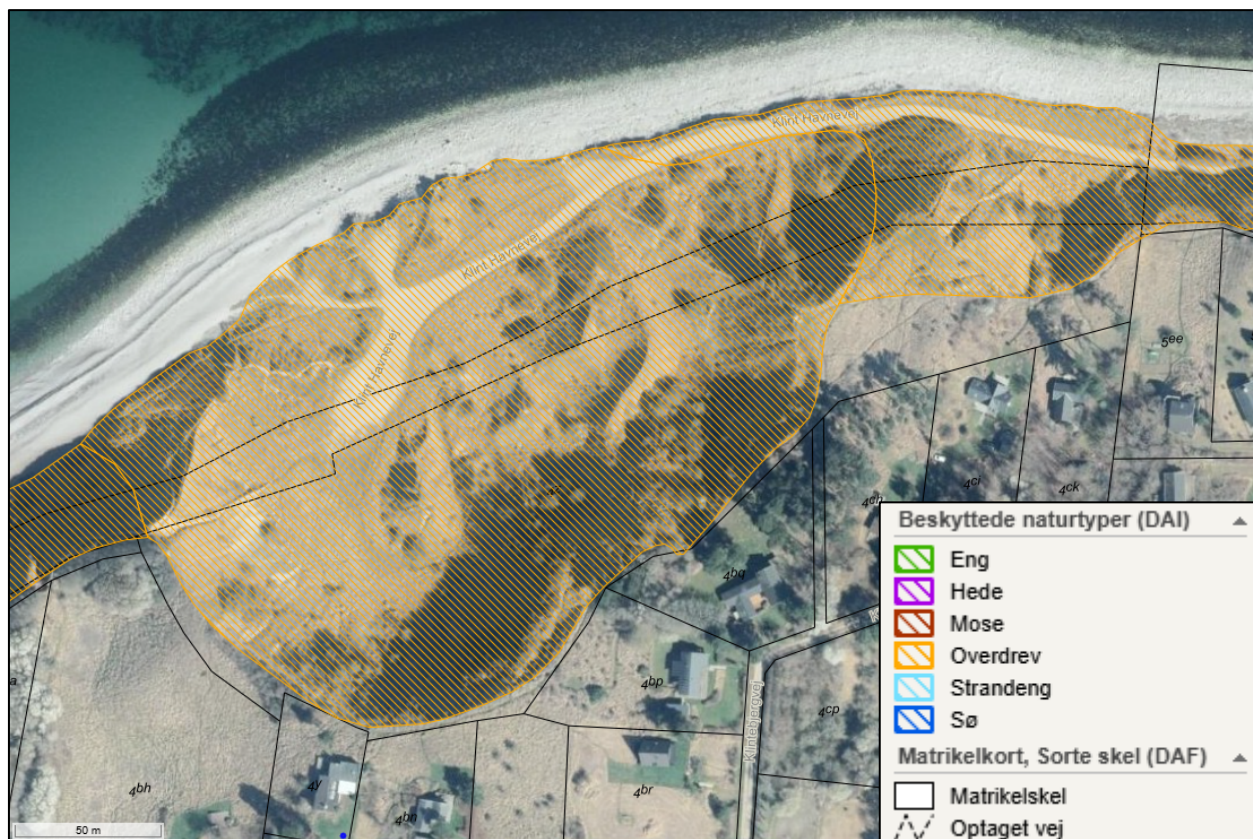
Samlet set vurderer kommunen derfor, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne ødelægge plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV eller skade levesteder for dyrearter omfattet af samme.

Venlig hilsen

Natursagsbehandler
Mads Kelstrup Larsen

¹ Videnblad nr.: 06.01-18, Teknikker til afbrænding på græsarealer

Bilag 1 - Kort med angivelse af projektområdet

Bilag 2 - Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MIT-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Odsherred Kommune, der har truffet afgørelsen.

Klagefristen er 4 uger fra den dato, som afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Odsherred Kommune i Klageportalen. Privatpersoner skal ved klage betale et gebyr på 900 kr. Virksomheder og organisationer skal betale et gebyr på 1.800 kr. Klagegebyr opkræves af Nævnenes Hus. Betaling af klagegebyr sker ved elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling. Gebyr skal indbetales inden for en fastsat frist. Hvis gebyret ikke indbetales inden udløbet af fristen, afvises klagen.

Hvis du ikke kan bruge Klageportalen på grund af eksempelvis handicap, sprogvanskeligheder, problemer med digitale medier, psykiske lidelser eller fordi du er socialt udsat, så kan du sende en anmodning om fritagelse for brug af Klageportalen til Nævnenes Hus, Toldboden 2, 8800 Viborg eller som mail til nh@naevneneshus.dk. I din anmodning til nævnet skal du oplyse hvis du allerede er fritaget fra at bruge Digital Post af kommunen. Når du ansøger om at blive fritaget for brug af klageportalen, er det vigtigt, at du giver Odsherred kommune besked om det.

Klageberettigede:

- Adressaten for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Hvis du ønsker at indbringe denne afgørelse for en domstol, skal retssagen være anlagt inden 6 måneder efter, at du har modtaget afgørelsen jf. § 88, stk. 1 i naturbeskyttelsesloven.